BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 58-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 116 Sâmbătă 3 Mai 1941
8 Pagini

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLATORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

Gazdele școlarilor

Viața elevului dincolo de zidurile școlii și mai ales condițiunile de găzduire din centrele culturale oferite copiilor din alte localități și în special celor veniți din mediul rural, au format totdeauna obiectul de preocupare al forurilor conducătoare școlare, fără, însă, să se fi reușit până acum a se aduce o soluție integrală și efectivă în această gingașe chestiune.

Problema se pune mai cu deosebire pentru școlile de curs secundar. Acolo unde aceste școli sunt puse sub regimul internatelor, problema este întrucâva simplificată, de oarece supravegherea elevilor — afară de vacanțe— este concentrată în mâna administrației școlare și ea este continuă.

In parte situația se prezintă deasemeni mai bună la școlile pe lângă care funcționează internate, puse deasemeni sub administrația și controlul autorității școlare. Dar chiar în aceste cazuri, rezultatele sunt, firește, în funcție de calitatea și pregătirea elementelor însărcinate cu gospodăria, pedagogia și controlul elevilor interni, elemente care rareori se dovedesc corespunzătoare misiunei încredințate.

In orice caz, cum marea majoritate a elevilor veniți din alte părți să-și desăvârșească studiile se văd scăpați de supraveghierea părinților, fără ca această lacună să poată fi corectată măcar și parțial prin disciplinele pe care presupunem că le-ar pune în funcție regimul internatelor, dacă el ar fi generalizat pentru toate școlile secundare, condițiunile de viață ale copiilor din această categorie rămân și mai departe o problemă de rezolvat.

Pentru societate, desigur, nu este de loc indiferent modul cum trăiesc, în timpul școlarității, copiii despărțiți de căminul părintesc. Mediul social, condițiunile materiale și morale de viață pot avea o influență nefastă hotărîtoare, care poate duce pe cărările ușurătății și ale pierzaniei chiar elemente cu bune însușiri native. Și aci se pune problema gazdelor particulare, a căror alegere, din nefericire, nu se face după criterii de garanții morale și sociale, ci după convenienta sumei pe care o pot plăti părinții, în grelele timpuri de azi.

Din această cauză higiena morală și fizică, cum și condițiunile alimentare oferite în genere de gazdele orășenești în deosebi copiilor dela țară nu sunt din cele mai fericite, de unde și roadele triste pe care le-am cules și le culegem încă.

Dând importanța cuvenită acestei atât de serioase stări de lucruri, actualul titular al ministerului educațiunii naționale a pornit cu toată hotărîrea la corectarea ei, pe de oparte prin sporirea pe cât posibil a rețelei de internate pe lângă școlile secundare în funcție, iar pe de alta, prin organizarea unui serviciu de control permanent și obligator al mediului și condițiunilor de viață ale școlarilor plasați la gazde.

Printr'o decizie ministerială recentă s'a și dispus instituirea, în acest scop, pe lângă fiecare școală secundară din țară a câte unei comisiuni în care să intre obligator: diriginții respectivi, medicul școlar și un reprezentant al poliției locale, cu misiunea de a cerceta starea igienică a locuinței, modul de alimentare al școlarului, condițiunea socială și morală de care se bucură gazda.

Rămâne acum de văzut, la ce deslegări practice se va opri autoritatea școlară pentru cazurile în care controlul și anchetele întreprinse prin aceste comisiuni vor găsi necorespunzătoare condițiunile de găzduire.

Problema nu este, desigur, ușoară pentru părinții cu mijloace restrânse, iar o deslegare a ei nu se poate obține decât prin intrarea imediat în funcțiune a intervenției și a sacrificiului statului, pentru asigurarea unor mai prielnice condițiuni de viață cel puțin elevilor destoinici și silitori.

Odată pasul făcut, avem nădejdea că lucrul va fi dus mai departe, până la soluționarea lui practică atât de imperios necesară.

ZIUA DE 1 MAI

de VINTILĂ F. PANTAZOPOL

In vremurile de obștească îngrijorare prin care trecem, la această răspântie de veacuri, muncitorii noștri sărbătoresc azi ziua de 1 Mai printr'o demnă și pașnică atitudine. Clipa de față le impune această atitudine, care mărturisește semnul maturității și semnul cumineniei lor.

După atâtea și atâtea frământări, țara are nevoe de liniște, de muncă și încă de multe sacrificii. Muncitorilor nu li se cere decât sacrificiul muncii lor neostenite și cumintenia patriotismului lor, în care punem toți atâtea speranțe.

Trăim vremuri de fundamentale prefaceri și muncitorii vor fi învățat — au făcut atâta tristă experiență — cât de prețioasă-i liniștea pentru destinul unui neam, care așteaptă, dela munca lor fără de veghe, înălțarea și mântuirea lui.

Sunt clipe în viața popoarelor, ca și în viața oamenilor, în care amuțesc patimile, adorm răzbunările, se uită trecutul și se deschide o filă nouă în cartea viitorului...

Pentru muncitorii țării acesteia să înceapă o viață nouă, ferită de frământări și de provocări criminale, o viață de muncă și de încredere.

Incredere în izbânda acestui neam îndelung răbdător, încredere în virtuțile lui nedesmințite; încredere în realizările viitorului stat în care instituțiile și problemele muncitorești vor căpăta obăduire, înte-

(Continuare în pag. 2-a)

SITUAȚIA PE TEATRELE DE RĂZBOI

Operațiile militare din Pelopones. — Marea Britanie și apărarea Egiptului

de R. SEIȘANU

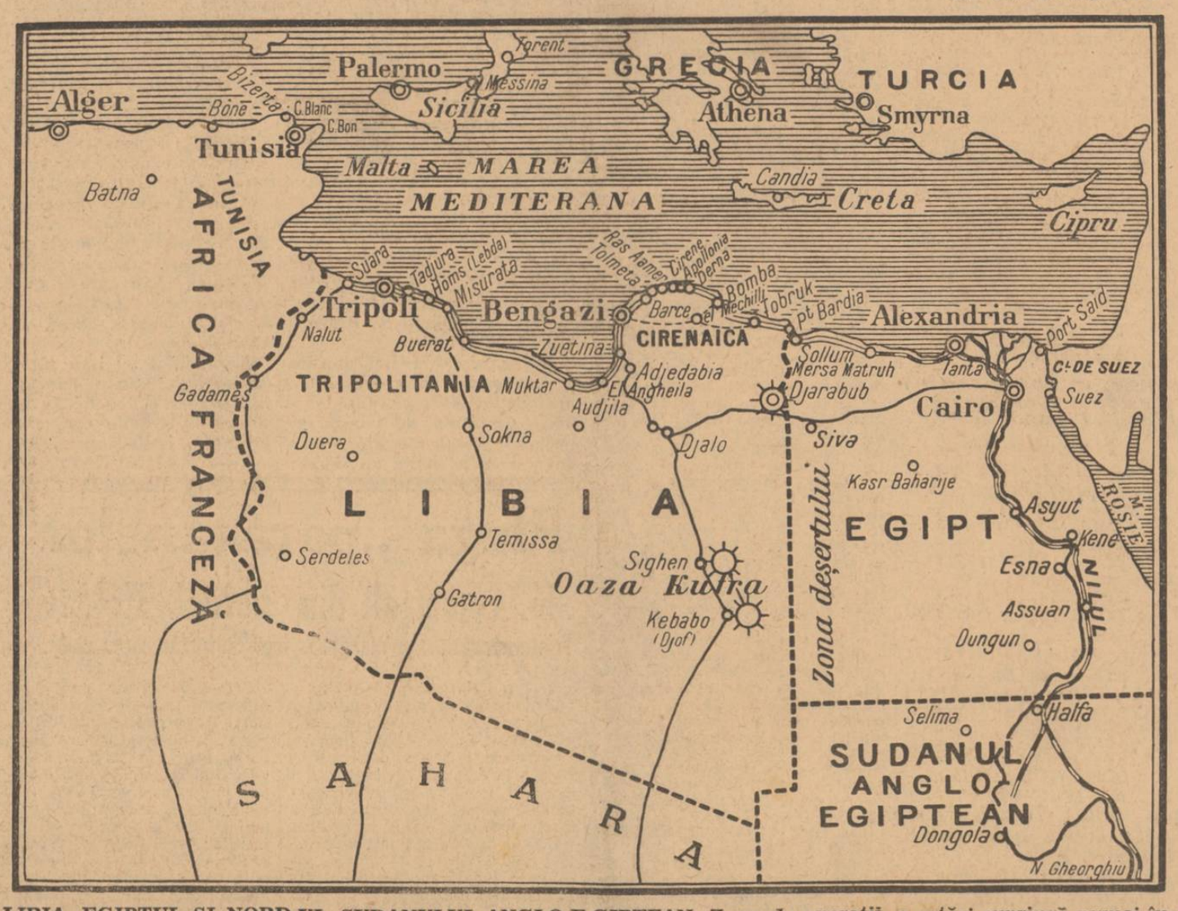

LIBIA, EGIPTUL ȘI NORDUL SUDANULUI ANGLO-EGIPTEAN. Zona de operații e astăzi cuprinsă numai între Tobruk și Sollum, de pe coasta mării Mediterane

Trupele motorizate germane din Pelopones (Grecia) au ocupat Sparta și porturile Kalamata, Maratonisi și Nauplia. Comunicatul marelui cartier general german anunță că au fost capturați 5000 de prizonieri britanici și numeroși sârbi, între care patru generali și 300 ofițeri. Trupele britanice, australiene, neo-zeelandeze și cele grecești, care au evacuat teritoriul Greciei în ultimele zile, au debarcat în portul Alexandria din Egipt, iar o parte din cele grecești în porturile insulei Creta. Guvernul australian a publicat o declarație oficială asupra condițiilor în care trupele ce au luat parte la operațiile militare din Grecia au fost evacuate.

Intr'o ședință a grupului parlamentar al partidului republican al poporului, ținută la Ankara, d. Sukru Saracioglu, ministrul afacerilor străine, a făcut o expunere asupra operațiilor militare din Balcani și a rezultatelor ce le-au avut în ordinea politică și militară. S'a discutat și chestiuni ce interesează apărarea națională a Turciei.

O hotărîre importantă a fost luată de guvernul Statelor-Unite, care interesează zona Atlanticului.

După declarațiile făcute de șeful amiralității, serviciul de patrulare al flotei americane pentru protecția convoiurilor de vase încărcate cu material de război destinat Marei Britanii a fost extins în Atlantic până la aproximativ 2000 de mile de limita apelor teritoriale ale Statelor-Unite. Luând ca măsură de lungime mila marină engleză, care valorează 1.854 m., reese că flota de patrulare britanică va putea extinde serviciul de protecție al convoiurilor britanice în oceanul Atlantic până la o distanță de peste 3700 km. de apele teritoriale ale Statelor-Unite, așa că ea se va apropia de limita zonei de navigație considerată periculoasă din jurul Insulelor Britanice.

Nu e vorba însă de o limită fixă în mile, ci de una variabilă după condițiile în care vor fi nevoite să circule convoiurile în zona Atlanticului.

După declarația d-lui Roosevelt, președintele Statelor-Unite, vasele de război americane vor putea pătrunde și în zona din jurul Insulelor Britanice.

In Africa de nord trupele britanice din zona fortificată a

(Continuare în pagina 2-a)

A FOST CONSTITUIT UN NOU GUVERN IN SERBIA OCUPATĂ

Belgrad, 30 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." comunică:

Comandantul militar al Serbiei, generalul de aviație Foerster, a format un consiliu de administrație pentru reconstrucția și normalizarea vieții în țările sârbești ocupate, numind în acest scop un număr de sârbi ca șefi comisari ai fostelor ministere.

Misiunea acestora este să colaboreze în strânsă legătură cu autoritățile militare germane și cu birourile competente, astfel ca ordinea și calmul stabilite de armatele germane să fie menținute și, în același timp, resursele economice ale țării să poată fi din nou valorificate.

Până acum au fost numiți:

La interne, d. Milan M. Acimovici; la culte, d. Risto Jojici, la comunicații, dr. Lazar Kostici; la justiție, Momcilo Tancovici; la poștă și telegraf, d. Dușan Pantici; la lucrări publice, d. Stanislav Iosifovici; la economia națională, ing. Milosav Vassilievici; la ocrotirea socială, dr. Ștefan Ivanovici și la finanțe, d. Dușan Letița.

Numirea celorlalți comisari șefi și comisari adjuncți se va face în curând.

Politicește, noui miniștri aparțin în parte grupului fostului președinte de consiliu Stoiadinovici, partidului de dreapta ZBOR (Unirea), partidului radical și partidului democrat.

ROMÂNI DESPRE CARE NU SE VORBEA

de N. BATZARIA

Acești români sunt frații noștri din Timocul sârbesc. Nu se vorbea sau — mai bine zis — nu prea era îngăduit să se vorbească. Motivul? Să nu-i supărăm pe sârbi, să nu trezim într'înșii bănuieli despre gânduri și veleități, de care guvernele românești și opinia publică românească erau cu desăvârșire străine, cum ar fi gânduri și veleități despre o eventuală alipire a acelor români la România. De aceea, în jurul lor se crease un fel de consens al tăcerii.

„E pur si muove!" exclamase Galileu, când i se ceruse să tăgăduiască mișcarea pământului. Așa și cu românii din Timoc. Erau ignorați, guvernele române se dezinteresau de soarta lor, nu erau sprijiniți de nimeni și de nicăieri, n'aveau școli românești, nu se slujea românește în bisericile lor, iar autoritățile statului sârb exercitau o vigilență excesivă, ca nu cumva să se molipsească de idei care ar fi trezit într'înșii sentimentul conștiinței naționale, ca nu cumva să pătrundă până la dânșii vre-o foaie scrisă românește, vre-o carte de rugăciuni în limba română. Acești români, în număr de câteva sute de mii, trebuiau ținuți în întunerec, în ignoranță desăvârșită în ce privește origina și ființa lor etnică.

Ba ceva mai mult. Așa cum va reieși din amintirile personale ce-mi voi permite să povestesc mai încolo, dat fiind că erau lucruri ce nu puteau fi ținute ascunse, cum era, bunăoară, existența unei Românii mai mare decât Serbia și mai bogată decât ea, se făureau din partea sârbească legende precât de mincinoase, pe atât de jignitoare despre România și poporul român și astfel de legende se răspândeau printre românii din Timoc.

Totuși, în ciuda acestor împrejurări atât de neprielnice și în ciuda sforțărilor făcute de sârbi, ca prin școală, prin biserică, prin administrație și prin tot felul de alte mijloace, să-i desnaționalizeze, românii

(Continuare în pag. 2-a)

BERLINUL CONSIDERĂ CAMPANIA DIN GRECIA CA TERMINATĂ

Berlin, 30 (Rador). — O notă oficioasă declară:

La întrebarea dacă campania din Grecia poate fi considerată ca terminată s'a răspuns Miercuri seară în cercurile competente din Berlin în sensul că acesta este, natural, cazul în clipa în care întreaga Grecie este ocupată.

In această ordine de idei s'a mai subliniat că campania din Grecia nu poate fi privită decât ca o parte a luptei în Mediterana.

O DEBARCARE REUȘITĂ A JAPONEZILOR IN CHINA

Shanghai, 30 (Rador). — După o comunicare oficială a departamentului presei marinei japoneze—retransmisă de DNB—trupele marinei japoneze au reușit o debarcare lângă Meisu, localitate situată la 7 kilometri spre sud-vest de Cinai, de pe insula Tsieng Yan Shan.

Operația a avut loc la 28 Aprilie.

Apriga rezistență a trupelor chineze a fost înfrântă și s'au capturat, cu această ocazie, 13 tunuri în regiunea Cin Hai și alt material de război. In plus, flota japoneză a capturat și canoniera chineză Haihung de 2000 de tone.

UN CONSILIU DE MINIȘTRI SUB PREȘEDINȚIA D-LUI GENERAL ANTONESCU

Ordine și liniște în țară.—Sporirea salariilor medicilor din mediul rural

Marți, 29 Aprilie crt. s'a ținut un consiliu sub președinția d-lui general Antonescu.

Au participat d-nii: general D. Popescu, ministrul afacerilor interne; prof. Petre Tomescu, ministrul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale; general C. Voiculescu, subsecretar de stat la ministerul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale; general Ioan Popescu, subsecretar de stat la ministerul afacerilor interne; general C. Niculescu, comandantul militar al Capitalei; general Gheorghe Radu, prefectul poliției Capitalei și general Rodrig Modreanu, primarul general al Capitalei.

1. D. ministru al afacerilor interne a comunicat consiliului că în timpul Sărbătorilor Paștelui starea de spirit din țară a fost foarte bună. Pretutindeni a domnit ordine și liniște.

Deasemenea că inspectând Ardealul în timpul sărbătorilor a constatat raporturile bune carl domnesc între populația românească și cea germană.

2. D. ministru al muncii, sănătății și ocrotirilor sociale a făcut o expunere asupra organizației sanitare în județele Buzău, Râmnicu-Sărat, Bacău și Tecuci, pe care le-a vizitat în ultimele săptămâni.

In urma acestei expuneri d. general Antonescu a luat următoarele dispoziții:

a) In fiecare județ, acolo unde lipsește, se va înființa imediat un laborator de analize biologice și unul de radiologie, ambele conduse de specialiști.

Aceste laboratoare vor servi atât instituțiunile civile, cât și cele militare, precum și întreaga populație a județului.

b) In urma referatului d-lui ministru al muncii, sănătății și ocrotirilor sociale, d. general Antonescu a aprobat să se plătească un spor de salar, sub formă de primă de reședință, medicilor cari dețin servicii în regiuni sărace, unde nu pot avea venituri din exercitarea profesiunii lor. In modul acesta se vor ameliora simțitor salariile multor medici din mediul rural.

c) Deasemenea s'a aprobat ca salariile medicilor de circumscripții rurale să se plătească așa cum sunt prevăzute în Codul funcționarilor publici, adică 11.000 lei lunar, fără nici o reducere, iar nu așa cum s'a făcut din eroare până acum.

SITUAȚIA GUVERNULUI ENGLEZ

Berna, 30 (Rador). — *Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:*

United Press *află din Londra că guvernul britanic nu va putea să evite anumite întrebări critice ce-i vor fi puse în viitoarea ședință a Camerei Comunelor.*

Parlamentarii vor vrea fără îndoială să știe pentru ce flota britanică nu a putut să împiedice transporturile inamice din Sicilia la Tripolis și în insulele Egee.

Lordul Beaverbrook și-ar fi prezentat demisia acum câteva zile, în urma divergențelor ce s'ar fi ivit între el și fabricanții de material pentru nevoile aviației.

In cazul unei remanieri a guvernului, d. Menzies va intra probabil ca reprezentant al Australiei într'un cabinet imperial.

In Anglia au fost omorâte 29.000 de persoane in urma atacurilor aeriene germane

Amsterdam, 30 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite următoarele:

După postul de radio britanic, ministrul englez al sănătății a comunicat Miercuri în Camera Comunelor că, în urma atacurilor aeriene germane, au murit în Marea Britanie până la finele lunei Martie un număr de 29.000 persoane.

In afară de aceasta ministrul britanic a făcut remarcabila constatare că în spitale, securitatea a fost, în mod relativ, mai mare. Din această cauză, publicul nu trebue să aibă teamă a alege spitalele drept locuri de adăpost.

IN CORPUL ZIARULUI: FIXAREA CIRCUMSCRIPȚIILOR JUDECATOREȘTI

PLACA COMEMORATIVĂ DELA SARAJEVO

După ocuparea Sarajevului, trupele germane au descoperit placa comemorativă a lui Gabrilo Prinkipo, autorul asasinatului din 1914, când a căzut străpuns de gloanțe prințul moștenitor Frantz Ferdinand. Această placă a fost înfățișată la cartierul general, Fuehrerului, care — după cum se vede în clișeul nostru — citește inscripția.

PRELUNGIREA TERMENULUI PENTRU RETRAGEREA MONETELOR ALBE DE UN LEU ȘI DOI LEI

Comunicatul ministerului de finanțe

Ministerul finanțelor a prelungit termenul pentru retragerea din circulație a monetelor metalice de 1 și 2 lei, culoare albă, PANA LA DATA DE 1 IULIE 1941.

Preschimbarea acestor monete se va face la administrațiile de încasări și plăți și la percepțiile fiscale.

Publicul posesor al monetelor vechi de 1 și 2 lei fabricate din cupru nichel, este invitat să ia cunoștință de acest termen și să le prezinte cât mai neîntârziat la preschimbare, cunoscând că nu se mai acordă nicio prelungire peste data de 1 Iulie 1941.

Noui evenimente militare și diplomatice în perspectivă

Spre o colaborare intre Grecia și Germania

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 30. — După terminarea războiului balcanic, evenimentele militare au trecut pe planul al doilea la Berlin, iar cercurile politice din capitala Reichului sunt preocupate ca și acelea de la Londra cu rezolvarea a diferite enigme.

Toată lumea se întreabă ce va face Fuehrerul, fără să poată afla însă nimic precis în această privință.

Se manifestă în genere tendința să se afle unde și în ce formă va întreprinde Germania viitoarea bătălie diplomatică sau militară.

Deoarece forurile autorizate se abțin de la orice precizare și presa comentează doar diverse svonuri provenind din Anglia, așa zisele cercuri bine informate sunt lipsite de orice știri.

Se poate doar spune că cei de la Berlin sunt foarte satisfăcuți de confuzia care domnește acum la Londra.

Sfârșitul războiului balcanic a produs o însemnată slăbire a dispoziției de luptă a englezilor.

Se precizează în același timp că știrile răspândite în Anglia cu privire la o acțiune diplomatică a Germaniei în Spania, Portugalia și Turcia sunt considerate aci ca simple baloane de încercare.

Forurile autorizate de aci se mențin cât se poate de liniștite față de aceste svonuri.

*

Constituirea noului guvern grec sub conducerea generalului Ciolakoglu a produs o anumită bună impresie la Berlin; forurile autorizate de aci văd în declarația noului guvern destulă bună voință față de noua ordine europeană.

Acesta e și motivul pentru care cercurile germane aprobă o colaborare a guvernului Reichului cu guvernul grec. Incă din timpul războiului s'a putut constata că Germania n'a considerat nici odată Grecia ca pe un inamic, ci ca pe un amic transformat în împrejurări tragice în inamic.

Purtarea vitează a armatei grecești a contribuit să se ajungă aci la concluzia că Grecia poate fi un factor de ordine în Balcani, imediat ce va avea o conducere care să nu fie influentată de mașinațiunile englezilor. După toate probabilitățile, aceste presupuneri s'au realizat.

Se aude între altele, că detașamentele de polițiști greci vor fi întregite cu soldați demobilizați, urmând ca și forța administrației să fie menținută.

Nu există în genere nici o îndoială că Reichul va colabora cât se poate de strâns cu noul guvern grec, ceeace înseamnă o apropiată pacificare a peninsulei balcanice.